

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

§. V. Tertia Ecclesiæ Nota, quod sit re & nomine Catholica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

& tibi alterius insidens impediebat eorum membrorum usum, idque eo fine, ut videretur sanare, quando desinebat nocere.

Quam necessaria porro fuerint Novatoribus, veluti vocatione ordinaria destitutis, Miracula, quibus extraordinariam vocationem, mundo testatam facerent, patebit ex dicendis §. VI.

68.

Lumen prophetium in sola Catholica reperitur.

Gloria miraculorum accedit lumen propheticum, quo futura & alieni cordis arcana multis Ecclesie Catholice filijs ac sanctis viris patefacta sunt; ut de Gregorio Thaumaturgo, Antonio, Benedicto, Malachia, Bernardo, Francisco, & alijs innumeris ex scriptis Patrum & Historijs est manifestum. Nil tale apud Hæreticos reperitur. Quin potius, dum prophetie spiritum vendicare sibi voluerunt, in mendacijs & falsitatibus deprehensi sunt. Vide Cochleum de actis Lutheri Anno 1525. & 1533. ubi refert falsas prophetias Lutheri, Munceri & aliorum. Vide etiam Tannerum *disp.* 1. q. 2. dub. 4. n. 80. & seqq.

§. V.

Tertia Ecclesie Nota, quod sit re & nomine Catholica.

69.

Vera Ecclesia quo sensu sit Catholica.

Catholica dicitur Ecclesia in Symbolo Apostolorum & Constantinopolitano, id est, universalis, ut vocatur in Concilio Lateranensi, & refertur c. Firmiter de Summa Trinitatis. In hoc autem quod universalis dicitur, etiam tacite ipsa unitas, de qua jam à nobis actum est, involvitur; cum universale sit unum versus multa. Ideoque Augustinus Epist. 50. in princip. de Sectarijs agens ait: Quia se ab Ecclesia Catholica, hoc est, ab unitate omnium Gentium diverserunt. Et Pacianus Epist. 1. ad Sympronianum, Catholicum vocat, quod ubique unum est. Præterea & principaliter denotat istius unitatis generalitatem seu diffusionem; quæ potest spectari, quoad loca, gentes, & tempora. Et omnibus his modis Ecclesia nostra, eaque sola Catholica est. Diffusio Ecclesie quoad omnia tempora, si quidem sermo sit de temporibus præteritis ab ejus per Christum facta institutione, coïncidit cum ejus antiquitate; de qua postea. Si de temporibus futuris, coïncidit cum ejusdem usque ad finem mundi stabilitate, de qua in superioribus actum est. Porro summum autem in notione Catholica spectatur ejus diffusio ad omnes gentes & loca. Unde Pacianus supra Catholicum vocat, quod ubique unum est. Et Augustinus l. de Unitate. Eccles. cap. 18. definit Catholicam, quæ est incipiens à Hierusalem, & per alias gentes crecens, donec omnes occupet, usque ad finem sæculi. Et 4. contra Lit., Petilian. c. 38. alle-

gatis verbis Christi Act. 1. Eritis mihi testes in Hierusalem, & in omni Judea, & Samaria, & usque ad ultimum terræ. subdit: Ecce unde Catholica nominatur. Et Epist. 170. Ipsa est enim Ecclesia Catholica. Unde uobis in Græcè appellatur, quod per unum terrarum orbem diffunditur. Et Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 18. post med. Catholica vocatur, quia per unum orbem terrarum diffusa, à sinibus terræ usque ad extrema. Et Vincentius Lyriensis in Commonitorio cap. 3. universitatem locorum, temporum & personarum conjungit ait: Id teneamus, quod ubique, quod semper, quod ab omnibus creditum est: hoc est etenim verè propriè, Catholicum, quod ipsa vis nominis ratioq; declarat.

Et ex hac nota in ipsis Scripturis decantata toties contra Donatistas arguit Augustinus, apud ipsos non esse Christi Ecclesiam, quæ per omnes Gentes juxta Scripturam debet diffundi, & implere universam terram. Ea porro est Ecclesia nostra, quæ omnem terram, etiam solum orbem penetravit: cum singule hæreses in certis locis ac regionibus natæ emoriantur absque eo, quod orbem pervagentur; ut de antiquis sectis est nimis manifestum. De Donatistis specialiter Augustinus l. 2. contra Lit., Petilian. c. 104. ait: Certum signum hoc habet, Ecclesia, quod abscondi non potest. Nota est ergo omnibus Gentibus. Pars autem Donati ignota est pluribus Gentibus; non est ergo ipsa. Et lib. 3. contra Cresconium c. 67. Ubi que est illa, de qua exierunt, qui esse ubique minime potuerunt &c. alii hoc loco, alii alias variarum præsumptionum vel potius amputationum proprias particulas ostendentes. Et lib. 4. cap. 60. Ostendunt . . . sua communionis quasque regiones, ecce hic, ecce illic. Ubi enim cadunt, ibi remanent, & ubi separantur, ibi arescunt. Unde ipsa, de qua præciduntur, etiam in eas terras extenditur, ubi jacent illa quaque in sua regione fragmenta: in illa verò singula, quoadunque ipsa distenduntur, non sunt. Et Serm. 131. de temp. diversorum Hæreticorum Ecclesia ideo Catholica non dicitur, quia per loca atque per suas quasque provincias continentur: Hac verò ab ortu solis usque ad occasum unius fidei splendore diffunditur.

Idem porro est de nostris Novatoribus, quorum varæ sectæ dissectæ varias regiones infecerunt, nulla tamen Africam, Ægyptum, Asiam, Italiam, Hispaniam, Americam occupavit. A trunco Ecclesie, à vite radicitus sunt evulli, ipsa arbore & vite in sua integritate manente. Non Ecclesia nostra schisma ab alia aliqua notabili congregazione fecit, sed postquam ex parvis incipit tempore Apostolorum incrementa suscepit, crevit semper, crecsetque usque ad messem. Quovis sæculo, & in omni quasi orbis parte hæreses non defuerunt; sed velut particule & rami ab arbore abscissi aruerunt. Ubi que quædam hæreses sunt

70.

Inde Patres explodunt Hæreticorum conventicula.

71.

Et similiter exploduntur Novatorum strophiæ & nagoga.

sunt aut fuerunt, sed diversae, ubique Ecclesiae est, sed una & eadem, ut notavit Augustinus lib. de Pastor. c. 8. Si autem Haeretici diversarum Haereticarum diffusionem & multitudinem gloriarum velint, in auctorem sanè gloriantur: cum illae non faciant unum corpus, sed multitudinem, & si conglobarentur, monstrum horrendum ex multis falsitatibus invicem repugnantibus coalescens. Unde apparet (inquit Aug. l. 4. contra Crescon. c. 61.) quae sit arbor, ramos suos per universam terram copia ubertatis extendens; & qui sunt rami fracti, non habentes vitam radicis, atque in suis quibusque latentes & crescentes locis.

72. Nomen Catholica olim & modo proprium soli verae Ecclesiae, cuius signum.

Hinc etiam fit, quòd sola Ecclesia nostra semper obtinuerit, atque etiam nunc obtineat in universo orbe titulum & nomen Catholicae; ulque adeò ut quamvis Lutherani, Calvinistae, Gummaristae, Arminiani & similes ex putris Romanae Ecclesiae dentibus nuper nati, & mutis vulneribus concidentibus, splendorem huius nominis affectent, si quis tamen historicis scribens, aut in circulis referens, Catholicos haec vel illa perpetrasse memoraret, nemo alios quàm Romanae Ecclesiae aggregatos intelligeret. Unde Augustinus lib. contra Epist. Fundam. c. 4. ait: Tenet postremo me in gremio Ecclesiae ipsam Catholica nomen, quod non sine causa inter tam multas haereses sic ista sola obtinuit, ut cum omnes haeretici se Catholicos dici velint, quaerent eam peregrino alicui, ubi ad Catholicam conveniantur, nullus Haeticorum vel Basilicam suam vel domum audeat ostendere. Nam (ut idem ait lib. de vera Relig. c. 7.) velint nolintve, ipsi quoque Haeretici & schismatum alumni, quando non cum suis, sed cum extraneis loquuntur, Catholicam nihil aliud quàm Catholicam vocant. Non enim possunt intelligi, nisi hoc eam nomine discernant, quo ab universo orbe nuncupatur. Et Cyrillus Catech. 18. Non petas (inquit) ubi sit Domus tua, seu domus Domini: nam etiam Haeretici suas speluncas domum Domini nominari volunt: nec petas, ubi sit Ecclesia; sed, ubi Catholica Ecclesia. Hoc enim nomen proprium est huius sanctae Ecclesiae matris omnium nostrum.

73. Occurritur objectioni.

Sensus igitur & consensus adeò inveteratus orbis stat pro Ecclesia subiecta Sedi Petri, quòd ipsa uti nominatur, sic sit Catholica, atque adeò vera Christi Ecclesia. Dum autem nonnulli Novatores objiciunt, Ecclesiam sic non vocatam temporibus Apostolorum, ostendunt se imitatores Novatorum, quorum nomine sic sibi objicit Pacianus Epist. 1. ad Sympronianum: Sed sub Apostolis, inquit, nemo Catholicus vocabatur. Fallum autem est, quod objicitur: nam in ipso Symbolo Apostolorum habetur: Credo Sanctam Ecclesiam Catholicam. Deinde Esto (inquit Pacianus) sic fuerit. Cum post Apostolos haereses existerent, diversis nominibus

colubam Dei atque reginam lacerare per patres & scandere niterentur, cognomen suum plebi Apostolica postulabat, quo incorrupti populi distinguerent unitatem. Et infra: Ego forte ingressus populosam urbem hodie, cum Marcionitas & ceteros ejusmodi comperissem, qui se Christianos vocarent; quo cognomine congregationem mea plebis agnoscerem, nisi Catholica diceretur?

Sicut autem nomen hoc, quod totius orbis antiquissimo usu nobis adhæret, signum est veritatis, sic ceterarum sectarum nomina, quae ab eorum auctoribus eis adhærent, signa sunt novitatis & falsitatis. Adeò ut audeat & dicat Hieronymus dialog. contra Luciferiano. in fine. Sicubi audivis eos, qui dicuntur Christiani, non à Christo, sed ab alio quopiam nuncupari, puta Marcionitas, Valentianios, Montenses &c. (adde Lutheranos, Calvinistas, Zuingianos, Mennonistas &c.) Scito non esse Ecclesiam Christi, sed Anti-Christi esse synagogam. Ex hoc enim ipso, quod postea instituti sunt, eos se esse indicant, quos Apostolus futuros esse pronuntiavit. Et Athanasius Orat. 2. contra Arianos in princ. A Christo Christiani & sumus & nuncupamur. Illi verò qui aliunde originem suae fidei deducunt, merito auctoritatem suorum cognomen a pra se ferunt. Vincentius Lyrinensis c. 34. Quae haeresis, nisi sub certo nomine, certo loco, certo tempore ebulliverit? Confamilia habent alii Haeretici.

74. Nomina Haeticorum signa novitatis & falsitatis juxta Patres.

Conantur quidem Haeretici Catholicis impingere alia nomina; prout Arianos eos vocabant Homousianos, vel Athanasianos, Pelagiani Traducianos &c; sed (inquit Augustinus lib. 1. Operis imperf. contra Julian. cap. 75.) Athanasianos Arianos Catholicos vocant, non & alii Haeretici. Vos autem non solum à Catholicis, sed etiam ab Haeticis vobis similibus & vobis dissentientibus Pelagiani (Gommaristae, Calvinistae, Lutherani &c.) Vocamini, quemadmodum non tantum à Catholicis, sed etiam ab haeticis vocantur Arianos. Vos v. d. soli nos appellatis Traducianos, sicut illi Homousianos, sicut Donatista Macarianos, sicut Manichei Pharisaeos, & ceteri haeretici diversis nominibus. Sicut denique (si De nomine Papiistica. Loco placet) studio subtrahedi Ecclesiae nostrae nomen inveteratum Catholicae, per invidiam nos vocant Calvinistae hodie Papiastas seu Pontificios. Quod tamen non hominem aliquem nostrae congregationis auctorem vel Novatorem significat, estque non particulare alicujus vel schismatis, sed universitatis indicium. Neque probrosum est nobis (quidquid frustra intenderint Haeretici) ut sicut ab ipso capite Christiani, ab universitate Ecclesiae Catholici, sic ab universalis Ecclesiae visibili capite & Christi Vicario dicamur Pontificii. Solent etiam invidiam nobis affricare ex nomine Romana. Verum hoc nomine, prout coincidit cum Catholica, non significatur Ecclesia

75. Conatus Haeticorum antiquorum ac recentiorum contra nomen Catholicae praerogativam.

De nomine Papiistica.

Et Romana Ecclesia.

clesia particularis Romanâ Diœcesi, cui Pontifex tamquam spiritualis Episcopus præest, constituta ac diffusa Ecclesia, quæ Romanæ Urbis Episcopo tamquam universali Pastori & Patrum Patri paret, ac communionem cum eo habet; cujus quidem Ecclesiæ Romanæ sic acceptæ, Ecclesia particularis Romana est parva, et si singulariter excellens, particula.

V I.

Quarta Ecclesia Nota, quod sit Apostolica.

76.
Ecclesia vera est Apostolica.
Primò
Ratione
Cathedra
Romana.

Ecclesia Romano Pontifici obediens est vereque dicitur Apostolica. Primò ratione Cathedræ S. Petri seu Sedis Romanæ, quæ antonomasticè vocatur etiam apud Augustinum & alios Veteres Apostolica, quia videlicet in Romana Ecclesia semper Apostolica Cathedra viguit principatus, ut loquitur Augustinus, Epist. 162. Sicut & Pontifex Romanus jam olim vocabatur Dominus Apostolicus. Hujus porrò Sedis Apostolicæ fidem Ecclesia nostra servat, doctrinam prædicat, & ab ea ceteri Ecclesiæ ministri auctoritatem recipiunt. De Communione cum hac Sede, qualiter ad Ecclesiam sit necessaria, agendo de eisdem Unitate dictum est.

77.
Secundò
Ratione
Successio-
nis.

Qua est
apertissima
nota coin-
cidens cum
Antiqui-
tate.

Secundò Ecclesia dicitur Apostolica, quia à Christo inchoata, per Apostolos propagata & perfecta, eadem perpetuà quâdam successione perseverat atque ad eam usque ad finem sæculi juxta promissiones Christi perseverabit. Itaque hæc manifestissima veræ Ecclesiæ Nota. De qua Hieronymus dialog. contra Luciferianos in fine rectissime dixit: *Brevem tibi aperiam, quæ me sententiam proferam, in illa esse Ecclesia permanendum, quæ ab Apostolis fundata usque ad diem hanc durat.* Quare in hac infallibili veræ Ecclesiæ Nota continetur illa, quæ ab alijs statuitur antiquitas, certissima similiter Ecclesiæ, utique à Christi institutione permanentis, Nota; quæ ad eam aperte deficit Novatoribus, ut per decem eoque amplius sæcula delitescens & toti mundo invisibile cogantur asserere, hoc est, fingere. Quod refutavimus quasi 3.

78.
Qualis de-
beat esse
successio, ut
Ecclesia sit
Apostolica.

Porro ut Ecclesia aliqua præiens sit Apostolica (ut præfertur) necessariò requiritur perpetua ministrorum in eadem successio, præsertim Episcoporum, quorum est, semperque fuit regere Ecclesiam Dei. Si enim catena successiois alicubi frangatur, impossibile est subsequenti tempore remanere legitimos Episcopos & Ministros. Unde enim subsequentes ordinationem & potestatem accipient? non ab homine alio: non à seipsis. Requiritur ergo, ut sicut in Christum tamquam originem & radicem

referri debet, sic ab eo per jugem successio- nem fluat. Unde Tertullianus lib. de Præscript. c. 32: *Si quæ Ecclesia audeant interferre se arati Apostolica, ut idcirco videantur Apostolica, quia sub Apostolis fuerunt. possimus dicere: Edant ergo origines Ecclesiarum suarum, evolvant ordinem Episcoporum suorum ita per successiones ab initio decurrentem, ut primus ille Episcopus aliquem ex Apostolis vel Apostolicis viris, qui tamen cum Apostolis perseveraverint, habuerit auctorem, & antecessorem: hoc enim modo Ecclesia Apostolica census suos deserunt.*

Quod argumentum etiam alii Patres velut evidentiſſimè omnes Novatores convin- cens adhibuerunt, successio- nem potissimum probantes Ecclesiæ Romanæ, velut princi- palis & evidentiſſimæ. Id quod nunc à forti- ori nobis agendum, quando in ceteris Ec- clesijs Apostolicis dudum deficiente succel- sione constat eam illorū contra omnes impetus hostiles post tot annorum cēturias in Sede Apostolica perdurasse. Sic Irenæus l. 3. c. 3. ait: *Sed quoniam valde longum est, in hoc tali volumine omnium Ecclesiarum enu- merare successiones, maxima, & antiquissima, & omnibus cognita, à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Romæ fundata, & con- stituta Ecclesia, eam, quam habet ab Apostolis traditionem, & annuntiatam hominibus fidem, per successiones Episcoporum pervenientem us- que ad nos, indicantes, confundimus omnes eos, qui quoquo modo est. præterquam oportet, colligunt.* Ad hanc enim Ecclesiam propter po- tentiorem principatū esse omnem convenire Ecclesiam &c. Hæc ordinatione & successione, ea quæ est ab Apostolis in Ecclesia tradita pervenit usque ad nos. Et est plenissima hæc ostensio, unam & eandem vivificatricem fidem esse, quæ in Ecclesia ab Apostolis usque nunc sit conservata & tradita in veritate. Quare omnes Episcopos Romanos à Petro usque ad Eleutherium tunc sedentem enu- merat, uti & Optatus l. 2. contra Parmenianum recenset omnes usque ad Sincium Pa- pam tunc sedentem, inde ostendens apud Donatistas successione istâ carentes non esse Ecclesiam: *Vos (inquit) vestra Cathedra ori- ginem ostendite, qui vobis vultis sanctam Ec- clesiam vindicare.* Eodem fere Augustinus Epist. 85. omnes usque ad Athanasium tunc sedentem enumerat: & in Psalmo contra Par- tem Donati urget: *Numerate Sacerdotes vel ab ipsa Sede Petri, & in Ordine illo Patrum, qui, cui successit, videte.* Et Lib. contra Epist. Fundam. cap. 4. *Tenet me, in Ecclesia ab ipsa Sede Petri, cui pascendas oves suas post resur- rectionem Dominus commendavit, usque ad præsentem Episcopatum successio Sacerdotum.* Epiphanius Hæresi 27. recensitis accuratè Romanis Pontificibus invicem succedenti- bus, subdit: *Et ne quis miretur, quod singula ita exactè recensemus: per hæc enim semper claritas ostenditur.*

79.
Successio-
nem Eccle-
siæ Romanæ
principalitè
urserunt
Patres.

Ex